

Med hensyn til lærernes stilling i skolekommissionen og præsternes tilsyn med kristendomsundervisningen har tilsynskommissionen været enig om at udtale følgende:

„Under behandlingen af spørgsmålet om skolekommissionens sammensætning har det været drøftet, hvorvidt lærerne skal kunne indvælges i skolekommissionen, og om der skal være en repræsentant for kirken. Hvad angår lærernes repræsentation i skolekommissionen var der før 1933 forbud imod, at lærerne kunne blive medlemmer af skolekommissionen. Dette forbud bortfaldt ved loven af 1933, og lærerne er nu i denne henseende stillet som andre borgere, og denne ordning stilles der intet forslag om at ændre. Endvidere bestemmer loven af 1933, at førstelæreren henholdsvis skoleinspektøren og lærerrådets formand skal deltage i skolekommissionens møder, når der behandles spørgsmål, om hvilke lærerrådet skal høres. Ud fra ønsket om at udvide denne for forholdet mellem lærerne og skoleledelsen så vigtige forbindelse foreslår kommissionen, at fælleslærerrådets formand og — hvor der ikke findes skoledirektør eller stadsskoleinspektør — en af lederne af kommunens skoler valgt repræsentant deltager i alle skolekommissionens møder. I et eventuelt skolenævns møder deltager Lærerrådets formand og skolens leder — har en skole ikke mere end 2 lærere, deltager de begge. Lærerepræsentanterne har ret til at stille forslag og deltage i forhandlingerne, men har ingen stemmeret. Lærerne har således ikke nogen besluttende myndighed inden for skolekommissionen, hvad de heller ikke bør have inden for det organ, som fører tilsyn med deres undervisning.

Med hensyn til spørgsmålet om en repræsentant for kirken i skolekommissionen bemærkes, at sognepræsten før 1933 var født formand for skolekommissionen på landet og født medlem af byernes skolekommissioner. Hermed brød man ved loven af 1933, og præsten blev i den omhandlede henseende stillet som andre borgere, men det har vist sig, at præsterne stadig i vid udstrækning er medlemmer af skolekommissionerne. Sognepræsten var således efter oplysning indhentet i 1934 medlem af 37 af de 76 skolekommissioner i købstæderne og formand i 13 af dem. På landet var han medlem af 953 af 1175 skolekommissioner og formand i 913. Der er herefter ingen grund til at foretage nogen ændring på dette område.

Med hensyn til præstens tilsynsret med skolernes kristendomskundskab gælder som foran anført nord for den gamle grænse bestemmelsen i tilsynsloven af 1933 § 12, hvorefter sognepræsten fører *tilsyn* med religionsundervisningen i pastoratets skoler. I Sønderjylland gælder denne regel ikke, men derimod den tidligere i hele landet gældende regel, at biskoppen har ret til at aflægge *besøg* ved skolerne i det ham underlagte stift.

Kommissionen mener, at kirkens ret til at have indseende med folkeskolens kristendomsundervisning bør opretholdes, men således at præstens stilling ikke skal være den, at han udøver et egentligt tilsyn; kirkens interesser på dette punkt må være i tilstrækkelig grad varetagne, når præsterne får ret til at overvære kristendomsundervisningen i skolerne.

I Sønderjylland har som foran anført *biskoppen* ret til at gøre sig bekendt med religionsundervisningen. Der er imidlertid ikke fra nogen side stillet forslag om, at denne beføjelse, der kun har været lidt brugt og næppe har været af større betydning, opretholdes.“

Om *skoledirektionens* sammensætning har kommissionen været enig om at udtale følgende:

„Hvad særlig angår amtsprovstens fødte medlemsskab af *skoledirektionen* er forholdet det, at provsten inden 1933 havde været det forretningsførende medlem af de da bestående provstiskoledirektioner i landet nord for den gamle grænse, og ved skoletilsynsloven af 1933, blev det fastsat, at der stadig skulle være en provst som medlem af den da oprettede amtsskoledirektion.

Kommissionen er af den anskuelse, at provsten, til hvem der sædvanligt på grund af, at provsten er det eneste medlem af direktionen, der oppebærer honorar, har været henlagt en række særlige hverv, i de forløbne år har gjort et godt arbejde i direktionerne, men kan dog ikke anse det for tilstrækkeligt begrundet, at denne ordning opretholdes.

Provstens medlemsskab af direktionen er væsentlig begrundet i traditionen, og man vil i almindelighed være lige saa godt tjent med at erstatte ham med et valgt medlem. Kirken har heller ikke et født medlem af skolestyret i købstæderne eller i københavn, hvor en eventuel indførelse af reglen vil vække modvilje, og der findes ikke i direktionens forretningsområde særlige opgaver netop for provsten. De sager, som nu måtte være henlagt til amtsprovsten — og i denne retning er man visse steder gået videre end oprindelig forudsat — vil kunne behandles lige så godt af et valgt medlem. Selv med hensyn til undervisningsplanens bestemmelser vedrørende religionsundervisningen mener man, at reglen i folkeskolelovens § 8, stk. 2, hvorefter sognepræsten altid vil få lejlighed til at udtale sig om disse bestemmelser, vil give tilstrækkeligt værn for de kirkelige interesser.

Kommissionen foreslår derfor, at ved den fornyelse af skoledirektionerne, som skal finde